

Sygn. akt: III U 1363/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2014r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. do SO Monika Obrębska
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 marca 2014r. w O.

sprawy z odwołania K. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o odsetki

na skutek odwołania K. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 09.07.2013r. **znak** (...)

orzeka:

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje K. G. ustawowe odsetki za okres od dnia 09.06.2009r. do dnia 29.09.2010r., należne od wyrównania renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy za okres od dnia 01.03.2009r. do dnia 30.09.2010r.;
- w pozostałym zakresie odwołanie oddala.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22.09.2010r. ZUS wykonał wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 27.08.2010r., mocą którego Sąd Okręgowy zmienił decyzję ZUS i przyznał K. G. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1.03.2009r. do 28.02.2011r. Wskazaną decyzją ZUS dokonał jednocześnie wyrównania świadczenia za okres od 1.03.2009r. do 30.09.2010r., określając je na kwotę 12.252,32zł.

W dniu 16.04.2013r. K. G. wystąpił do ZUS z wnioskiem o wypłacenie odsetek ustawowych od wyrównania renty za okres od 01.03.2009r. do 30.09.2010r., wypłaconego na mocy decyzji z 22.09.2010r.

Decyzją z 09.07.2013r. ZUS odmówił K. G. prawa do wypłaty odsetek.

Decyzję powyższą odwołujący zaskarżył, wnosząc od niej odwołanie. W odwołaniu wskazał, że opóźnienia w wypłacie świadczeń trwały bardzo długo. Podniósł, że jego zdaniem ZUS jest winien za opóźnienie w wypłacie renty. Dodał, że wszystkie opinie lekarzy orzeczników były dla niego korzystne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Powołując się na przepis art. 118 ust. 1 i ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że w niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji przyznającej prawo do renty dla odwołującego K. G. był wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 27.08.2010 roku, który został nadesłany do Oddziału ZUS w dniu 15.09.2010r. bez orzeczenia o wypłacie odsetek. Zatem w przypadku odwołującego odsetki byłyby należne, jeżeli Oddział ZUS nie wydałby decyzji w terminie określonym w art. 118 ust. 1 tj. w terminie 30 dni od otrzymania prawomocnego orzeczenia Sądu. Ponieważ ZUS decyzją przyznającą ubezpieczonemu prawo do renty wydał w dniu 22.09.2010 roku tj. w terminie 7 dni od dnia otrzymania orzeczenia Sądu - brak jest podstaw do wypłacenia odwołującej odsetek od tego świadczenia.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie co do zasady zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Art. 118 ust. 1a cytowanej ustawy, obowiązujący od 1 kwietnia 2009 roku, precyzuje, że w razie ustalenia prawa do świadczenia orzeczeniem organu odwoławczego, za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy wydając orzeczenie stwierdza odpowiedzialność organu rentowego. Konsekwencją wskazanego uregulowania jest możliwość przyjęcia przez ZUS daty wpływu prawomocnego orzeczenia sądu, jako ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, wówczas gdy Sąd nie stwierdzi odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sąd Okręgowy orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt II UK 330/09, iż przepis zawarty w zdaniu drugim art. 118 ust. 1a w/w ustawy nakłada na Sąd przyznający prawo do świadczenia obowiązek zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, tj. zarówno stwierdzającego taką odpowiedzialność, jak i jej brak. Jak wynika z sentencji wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 27.08.2010r., wydanego w sprawie III U 460/09, jak też jego pisemnego uzasadnienia, Sąd Okręgowy nie badał tego czy organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i tym samym omawiane rozstrzygnięcie nie znalazło odzwierciedlenia w sentencji wyroku, jak też jego pisemnym uzasadnieniu. Powyższe spowodowało konieczność przeprowadzenia w przedmiotowej sprawie postępowania dowodowego w celu ustalenia, czy organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W powyższym zakresie Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 24 marca 2011 roku w sprawie o sygn. akt I UZP 2/11, iż brak orzeczenia organu odwoławczego o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, o którym mowa w art. 118 ust. 1a cytowanej wyżej ustawy nie pozbawia ubezpieczonego prawa do odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia.

Wobec powyższego rozstrzygnięcie niniejszej sprawy uzależnione było od ustalenia, kiedy nastąpiło wyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W tym celu Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu diabetologii i chorób wewnętrznych celem wypowiedzenia się, czy podstawy do stwierdzenia częściowej niezdolności do pracy K. G. w sprawie III U 460/09 istniały już na etapie

postępowania przed ZUS, czy też dopiero wyniki badania przedmiotowego i podmiotowego odwołującego na etapie postępowania sądowego spowodowały zmianę oceny stanu jego zdrowia.

Biegła w wydanej opinii stwierdziła, że podstawy do stwierdzenia częściowej niezdolności do pracy K. G. w sprawie sygn. akt III U 460/09 istniały już na etapie postępowania przed ZUS, a nie dopiero w wyniku badania przedmiotowego i podmiotowego na etapie postępowania sądowego. Biegła podkreślił, że występująca od kilkunastu lat cukrzyca, od początku choroby leczona była insuliną, w modelu trzech wstrzyknieć dziennie. Pomimo stosowanej przez wiele lat terapii insulinowej jest źle wyrównana, o przebiegu chwiejnym, z dużymi wahaniami glikemii, często zdarzają się objawy hipoglikemii. Wieloletni przebieg cukrzycy spowodował rozwój powikłań narządowych pod postacią retinopatii cukrzycowej prostej. Zdaniem biegłej stan zdrowia wnioskodawcy przez cały okres pobierania świadczeń rentowych tj. od 1997r. nie uległ poprawie i z tego powodu w kolejnych latach miał przedłużane świadczenia rentowe. Przy wydawaniu opinii biegła uwzględniła obraz kliniczny schorzeń, ich przewlekły, postępujący charakter, jak i kwalifikacje zawodowe badanego, uznając go za częściowo niezdolnego do pracy już na etapie postępowania przed ZUS.

Zastrzeżenia do wskazanej opinii złożył organ rentowy, który w piśmie z dnia 13.03.2014r. wniósł o powołanie innego biegłego z zakresu diabetologii, przychylając się do stanowiska wyrażonego przez Przewodniczącą Komisji Lekarskich ZUS, która wyraziła stanowisko, że nie może zgodzić się z opinią biegłej w kwestii istnienia częściowej niezdolności do pracy. Podniosła, że osoby chorujące na cukrzycę nie powinny być odsuwane od pracy, do której posiadają kwalifikacje. Chorzy na cukrzycę mogą podejmować niemal każdą pracę z wyjątkiem zawodów, które wymagają sprawności psychoruchowej i w których zagrożeniem jest możliwość wystąpienia epizodów hipoglikemii.

Powyższe zastrzeżenia nie zasługiwały na uwzględnienie. Podkreślić należy, że kwestia częściowej niezdolności do pracy K. G. została już prawomocnie rozstrzygnięta w wyroku z dnia 27.08.2010r., wydanym w sprawie o sygn. III U 460/09. Przedmiotem analizy biegłego w przedmiotowym postępowaniu była jedynie ocena czy podstawy do stwierdzenia częściowej niezdolności do pracy K. G. w sprawie III U 460/09 istniały już na etapie postępowania przed ZUS, czy też dopiero wyniki badania przedmiotowego i podmiotowego odwołującego na etapie postępowania sądowego spowodowały zmianę oceny stanu jego zdrowia. Tych kwestii zastrzeżenia ZUS nie dotyczyły. Ostatecznie zresztą wnioski o powołanie kolejnego biegłego został na rozprawie w dniu 21.03.2014r. cofnięty przez pełnomocnika ZUS.

W ocenie Sądu opinia biegłego sporządzona w przedmiotowej sprawie uwzględnia całokształt okoliczności związanych ze stanem zdrowia K. G. i dlatego jest miarodajna dla oceny, że zachodziły podstawy do stwierdzenia częściowej niezdolności do pracy odwołującego już na etapie postępowania przed organem rentowym. Wskazać należy, że opiniująca odwołującego biegła opierała się na dokumentacji, która złożona była przez badanego już na etapie postępowania przed ZUS. Po przekazaniu sprawy do Sądu K. G. nie składał żadnej nowej dokumentacji. Nie może więc budzić wątpliwości, że już na etapie postępowania przed ZUS-em winny być wyjaśnione wszelkie okoliczności niezbędne do wydania decyzji przyznającej K. G. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Z powyższych względów Sąd uznał, że zachodzą podstawy do wypłaty K. G. odsetek na podstawie art. 85 ust.1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Sąd Okręgowy w wyroku z dnia 27.08.2010r. w sprawie III U 460/09 nie wypowiedział się, czy ZUS ponosi odpowiedzialność za nieprzyznanie K. G. prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Wobec powyższego organ rentowy w niniejszym postępowaniu nie może podnosić, że Sąd takiej odpowiedzialności nie stwierdził. Nie było to bowiem przedmiotem analizy Sądu. Natomiast w niniejszym postępowaniu Sąd na podstawie zgromadzonego

w sprawie materiału dowodowego uznał, że nieprzyznanie spornego świadczenia było następstwem okoliczności, za które ZUS ponosi odpowiedzialność z uwagi na błędną decyzję Komisji Lekarskiej ZUS. Wobec powyższego obliguje to organ rentowy do wypłaty odsetek.

Ustalając okres, za który przysługują ustawowe odsetki, Sąd miał na uwadze przepisy Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 01.02.1999r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustalaniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 1999r., Nr 12, poz.104). Zgodnie z § 2 ust. 1 tego rozporządzenia - odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń - do dnia wypłaty świadczeń, z uwzględnieniem ust. 2-5. Natomiast w myśl ustępu 2 - okres opóźnienia w ustaleniu prawa do świadczeń i ich wypłacie, dla których przepisy określające zasady ich przyznawania i wypłacania przewidują termin na wydanie decyzji, liczy się od dnia następującego po upływie terminu na wydanie decyzji.

Ponieważ art. 118 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS przewiduje 30-dniowy termin na wydanie decyzji od wyjaśnienia ostatniej okoliczności, zatem Sąd uznał, że owy termin należy liczyć od dnia wydania orzeczenia przez Komisję Lekarską ZUS. W tej bowiem dacie wszystkie okoliczności były już wyjaśnione, a nieprzyznanie świadczenia odwołującemu było jedynie efektem wadliwej oceny jego stanu zdrowia przez Komisję Lekarską ZUS. Orzeczenie to zostało wydane dnia 08.05.2009r., zatem w myśl powołanych powyżej przepisów, ZUS winien wydać decyzję przyznającą prawo do świadczenia – do dnia 08.06.2009r. Dlatego od dnia 09.06.2009r. organ rentowy był w zwłoce z wypłatą świadczenia, co skutkuje, iż od tej daty należy liczyć ustawowe odsetki.

Ustalając końcowy termin odsetek, Sąd miał na uwadze treść §2 ust.6 powoływanego powyżej rozporządzenia. Zgodnie z nim - jeżeli świadczenie jest wypłacane osobie uprawnionej za pośrednictwem poczty lub na rachunek bankowy, za dzień wypłaty świadczeń uważa się dzień przekazania należności na pocztę lub do banku. Jak wynika z pisma ZUS (vide k. 35 a.s) – wypłata wyrównania renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy została przekazana za pośrednictwem poczty w dniu 29.09.2010r. Wobec powyższego ustawowe odsetki przysługują odwołującemu do dnia 29.09.2010r.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, jak w pkt. 1 wyroku, oddalając w pkt. 2 wyroku odwołanie w pozostałym zakresie w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Odwołujący bowiem w wniósł o wypłacenie mu odsetek ustawowych od zaległej kwoty od dnia 1.03.2009r. Sąd Okręgowy w oparciu o cytowane wyżej przepisy uznał, że datą, od której przysługuje odwołującemu prawo do odsetek jest 09.06.2009r.